

The Investigate Effect the Earning Management on Context of Disclosure and True Finance Performance

Mohammad Mazlom Roshan^{1*}, Mohaddeseh Babajani Baboli², Keyhan Azadi³

1. M.A Department of Accounting, Soumesara Unit, Islamic Azad University, Rasht, Iran (corresponding author).
2. PhD in Economic Sciences, Department of Management, Sari Branch, Islamic Azad University, Sari, Iran.
3. Assistant Professor, Accounting Department, Rasht Branch, Islamic Azad University, Rasht, Iran.

ARTICLE INFORMATION

Type of Article:

Original Research

Pages: 1-11

Corresponding Author's Info

Email: mohamad.roshan86@gmail.com

Article history:

Received: 26 February 2022

Accepted: 09 July 2022

Published online: 22 November 2022

Keywords:

Disclosure Quality, Company Performance, ROA, ROE.

ABSTRACT

This paper investigate the impact of earnings management on the disclosure content and actual financial performance of companies listed on the Tehran Stock Exchange. This study is possible using listed companies that are exposed to disclosure, earnings management using both accrual and real items methods. Here, accrual earnings management is tested using the Jones-Jones model. Examining the data of 139 selected companies during the period 2011 to 2015, the multivariate regression method with composite data indicates that the quality has a significant relationship between the quality of disclosure and return on assets, but there is no clear relationship between the quality of disclosure and return on equity. The first hypothesis of the research is not confirmed. The results of the second hypothesis also showed that there is a significant relationship between the interactive variable of the non-executive board and the quality of disclosure and company performance, which was a positive relationship, so the second hypothesis of this study was confirmed.

This is an open access article under the CC BY license.

© 2022 The Authors.

How to Cite This Article: Mazlom Roshan, M, Babajani Baboli, M, Azadi, K. (2022). "The Investigate Effect the Earning Management on Context of Disclosure and True Finance Performance" . *Journal of Management, economics and Entrepreneurship*, 3(3): 1-11.

دوره سوم، شماره سه، پاییز ۱۴۰۱

بررسی تاثیر مدیریت سود بر محتوای افشای عملکرد مالی

محمد مظلوم روشن^{۱*}، محدثه باباجانی بابلی^۲، کیهان آزادی^۳

۱. کارشناسی ارشد، گروه حسابداری، واحد صومعه سرا، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران (نویسنده مسئول).

۲. دکتری علوم اقتصادی، گروه مدیریت، واحد ساری، دانشگاه آزاد اسلامی، ساری، ایران.

۳. استادیار، گروه حسابداری، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران.

چکیده

در این مقاله تاثیر مدیریت سود بر محتوای افشا و عملکرد مالی حقیقی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بررسی می‌شود. این مطالعه با استفاده از شرکت‌های پذیرفته شده در بورس که در معرض افشا، مدیریت نمودن سود با استفاده از دو روش ارقام تعهدی و واقعی امکان‌پذیر است که در اینجا، مدیریت سود تعهدی با استفاده از مدل جونز، جونز تعدیل شده آزمون شده است. با بررسی اطلاعات ۱۳۹ شرکت انتخاب شده در طول دوره ی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۴ روش رگرسیون چندمتغیره با داده‌های ترکیبی بیانگر آن است کیفیت رابطه معنی داری بین کیفیت افشا با بازده دارایی است، اما بین کیفیت افشا و بازده حقوق صاحبان سهام رابطه مشخصی نیست. بنابراین فرضیه اول پژوهش تایید نمی‌شود. همچنین نتایج حاکی از فرضیه دوم نشان داد که، رابطه معنی داری بین متغیر تعاملی هیات مدیره غیر موظف و کیفیت افشا و عملکرد شرکت وجود دارد که این رابطه مثبت بوده است بنابراین فرضیه دوم این پژوهش مورد تایید قرار گرفت.

اطلاعات مقاله

نوع مقاله: علمی - پژوهشی

صفحات: ۱۱ - ۱

اطلاعات نویسنده مسئول

ایمیل: mohamad.roshan86@gmail.com

سابقه مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۲/۰۷

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۴/۱۸

تاریخ انتشار: ۱۴۰۱/۰۹/۰۱

واژگان کلیدی: کیفیت افشا، عملکرد شرکت،

بازده دارایی، بازده حقوق صاحبان سهام

خوانندگان این مجله، اجازه توزیع، ترکیب مجدد، تغییر جزئی و کار روی حاضر به صورت غیرتجاری را دارند.

© تمامی حقوق انتشار این مقاله، متعلق به نویسنده می‌باشد.

مقدمه

افزایش پیدا کرده است. در مدل‌های تئوریک امروزه، هرچند، پیشنهاد می‌شود که اگرچه این عوامل نقش‌های بسیاری را برای مقاومت شرکت در افشا ایفا می‌کنند اما محتمل نیست که کامل باشد. هنگامی که مدیران عامل شرکت هم تصمیماتی برای عملکرد مالی شرکت اخذ نمایند و هم ارایه خدمت نمایند به عنوان یک منبع کلیدی اطلاعات برای استفاده کنندگان برون سازمانی سایر هزینه‌ها از عملکرد چند بعدی افزایش خواهد یافت. در حقیقت افشا به استفاده کنندگان خارج از سازمان کمک می‌کند که عملکرد مدیر عامل و فعالیت‌های شرکت را مورد مطالعه قرار دهند (آرمیتج و مارستون^۴، ۲۰۰۸). بنابراین کنترل مدیر عامل در افشای اطلاعات ممکن است یک محدودیت ذاتی برای سهامداران و سایر اعتبار دهندگان برای نظارت بر عملکرد آنها ایجاد نماید. مدیریت سود یکی از ابزارهای در دست مدیران عامل جهت رسیدن به منافع شخصی خود به علت تعارض منافع بین مدیران و سهامداران می‌باشد بنابراین در این پژوهش رابطه بین مدیریت سود و محتوای افشا و عملکرد مالی شرکت را مورد بررسی قرار می‌گیرد و به دنبال پاسخ این سوال است که مدیریت سود چه تاثیری بروی محتوای افشا و عملکرد مالی شرکت خواهد گذاشت؟

مبانی نظری

افشا یکی از اجزای شرکت منجر به ارائه مطالعاتی مفید در خصوص نحوه اداره شرکت برای ذی‌نفعان می‌شود. اگر بپذیریم که هدف نظام راهبردی شرکت‌ها، کسب اطمینان از عدم وقوع رفتار فرصت طلبانه مدیران و همچنین روابط بنگاه با ذینفعان است این امر به واسطه شفافیت و افشای اطلاعات امکان‌پذیر خواهد بود که در نهایت می‌تواند به کاهش مشکلات نمایندگی و اطلاعات نامتقارن بالقوه بین مدیر (نماینده) و ذی‌نفعان مختلف (سهام داران، اعتبار دهندگان) بیانجامد (هرمالین و ویزاباخ^۵، ۲۰۰۷). برخی مطالعاتی پیشین از جمله ریاحی نژاد و توانگر (۱۴۰۰) به بررسی فرهنگ سازمانی بر رابطه مدیریت سود پرداخته‌اند که آینده‌گرایی، تساوی جنسیتی، قاطعیت،

مدیر عامل شرکت به عنوان مقام بالای یک شرکت وقتی رفتار و عملکردش مورد ملاحظه قرار می‌گیرد نیاز دارد خودش اعمالش را مورد بازنگری قرار دهد. افشای در شرکت‌ها، شامل افشای عملکرد مدیریت عامل برای آگاهی بازار سرمایه نیز می‌باشد که بسیار حیاتی و مهم است. اطلاعاتی که قصد و نیت مدیران عامل را مورد باز کاوی قرار می‌دهد. در ادبیات مالی و حسابداری به خصوص در پژوهش‌ها اثباتی حسابداری فرض شده است که مدیران عامل معمولاً فعالیت‌هایی که در شرکت انجام می‌دهند در پی اخذ پاداش و رشد خود می‌باشند به خصوص زمانی که مدیران منافع و مطلوبیت‌های خودشان را با افراد خارج از سازمان (سهامداران، اعتبار دهندگان، و عرضه کنندگان مواد اولیه و غیره) در تضاد ببینند. بدین منظور ممکن است مدیر عامل اطلاعاتی را افشا نماید که از توان آگاهی دهندگی کمتری برخوردار باشد و محتوای اطلاعاتی کمتری را افشا نماید. مدل‌های افشای سنتی معتقدند که اطلاعات اغلب دارای کیفیت می‌باشد. معمولاً فرض می‌شود که محتوای افشا یک معیار کافی بای کیفیت آن می‌باشد. که در بسیاری از محیط‌های تجربی قابلیت تفکیک اطلاعات وجود ندارد (بوتسان^۱، ۲۰۰۴). در مدل سنتی اطلاعات مزایای زیادی برای سهامداران از طریق کاهش عدم تقارن اطلاعاتی و تعارض نمایندگی به همراه دارد. افشا، نقدینگی بازار سرمایه را بهبود بخشیده و هزینه تامین مالی، هزینه سرمایه را کاهش می‌دهد. از طرف دیگر افشای اطلاعات می‌تواند قدرت حاکمیت شرکتی را به طور بالقوه بهبود ببخشد و موجب تصمیمات سرمایه گذاری مناسبی شود. مدل‌های افشای اخیر موضوعات و مباحث ذکر شده در مدل‌های سنتی را رد می‌کند (کیقبادی و همکاران، ۱۳۹۷). آنها ادعا می‌کنند که این الگو افشای اضافی از طریق مقررات توسط سیاستگذاران برای کاهش بحران‌های مالی ادامه خواهد یافت (هرمالین و وایرباخ^۲، ۲۰۱۲). با توجه به مدل‌های سنتی افشا نظیر خان و واتر^۳ (۲۰۰۹) هزینه‌های مستقیم و هزینه‌های رقابتی افشا برای انحراف از مزایای افشا

⁴ Armitage & Martson

⁵ Hermalin & Weisbach

¹ Botosan

² Hermalin & Weisbach

³ Khan & walts

روش پژوهش

با توجه به اینکه قلمرو زمانی پژوهش شامل یک دوره ۵ ساله از ابتدای سال ۱۳۹۰ تا پایان سال ۱۳۹۴ می‌باشد؛ جامعه آماری شامل کلیه شرکت‌های فعال پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است، که در این طی این سال‌ها در بورس اوراق بهادار حضور داشته‌اند. در این پژوهش برای انتخاب نمونه آماری از روش نمونه‌گیری غربالی (حذف سیستماتیک) استفاده شده است. بدین منظور کلیه شرکت‌های جامعه آماری که دارای شرایط زیر هستند، به عنوان نمونه انتخاب و بقیه حذف شدند: شرکت‌ها دارای فعالیت تولیدی بوده و لذا موسسات مالی، سرمایه‌گذاری، لیزینگ، بیمه و بانک‌ها در نمونه شامل نیست. علت حذف این قبیل موسسات تفاوت در ساختار سرمایه، نوع فعالیت و اهرم مالی آن‌ها بوده که حذف آن‌ها منجر به بهبود قابلیت مقایسه نتایج است. سال مالی شرکت‌ها منتهی به ۲۹ اسفند بوده و در طی قلمرو زمانی پژوهش سال مالی خود را تغییر نداده باشند. در این پژوهش، متغیرهای مورد استفاده به سه دسته متغیرهای وابسته و مستقل و کنترل تقسیم می‌شوند: متغیر وابسته، عملکرد شرکت است. برای آزمون فرضیات پژوهش از مدل رگرسیون خطی که رگرسیون چند متغیره ترکیبی با استفاده از نرم افزار ایویوز^۳ محاسبه شده است. در این پژوهش جهت آزمون فرضیه‌ها از مدل ابراهیم بذر افشان و همکاران (۲۰۱۶) که به روش زیر برآورده شده است:

$$TFP = \beta_0 + \beta_1 DI_{it} + \beta_2 IBit + \beta_3 IBit * DI_{it} + \beta_4 LEV_{it} + \beta_5 FS_{it} + \beta_6 CE_{it} + \beta_7 FA_{it} + \epsilon_{it}$$

که در آن:

متغیر وابسته TFP = عملکرد حقیقی شرکت که از طریق دو متغیر زیر اندازه‌گیری شده است، ROA تعدیل شده: بازده دارایی تعدیل شده به روش زیر محاسبه شده است:

ابتدا سود را از ارقام تعهدی اختیاری کم نموده سپس حاصل را تقسیم بر کل دارایی شرکت می‌شود

ROE تعدیل شده: بازده حقوق صاحبان سهام تعدیل شده به روش زیر محاسبه شده است:

جمع‌گرایی برون گروهی، جمع‌گرایی درون گروهی و نوع دوستی بر رابطه مدیریت سود و خوانایی گزارش‌های مالی تأثیر دارد. همچنین تأثیر متغیرهای کنترلی اندازه شرکت مثبت و غیر معنادار و اهرم مالی مثبت و معنادار بوده است. طینت نیک نیت و همکاران (۱۳۹۸) نشان دادند که سود خالص افشا وابسته به شرایطی مانند کیفیت اطلاعات ارائه شده توسط یک شرکت است. همچنین افشای شرکت احتمال دارد به منافعی منجر شود، اما پس از یک سطح بهینه، افزایش افشا عملکرد مالی واقعی شرکت را کاهش می‌دهد. این سطح بهینه زمانی که بین محیط‌های نظارتی شرکت‌ها تفاوت (به عنوان مثال، هیئت مدیره مستقل) وجود دارد، تغییر نمی‌کند. این نتایج نشان می‌دهد که نظارت شدید بر مدیران ارشد اجرایی تأثیری بر افشای بیشتر شرکت ندارد. کامیابی، شهبوساری و سلمانی (۱۳۹۵)، با بررسی تأثیر مدیریت سود تعهدی بر رابطه بین مدیریت واقعی سود و هزینه سرمایه نشان دادند که مدیریت سود واقعی نه تنها به صورت مستقیم، بلکه به طور غیر مستقیم و از طریق مدیریت سود تعهدی (میانجی گر کامل) بر هزینه سرمایه اثر است. خونگ و همکاران^۱ (۲۰۲۲) نشان دادند که شرکت‌های که عملکرد بالاتری دارند به طور متوسط کیفیت سود بالاتری دارند. لو و همکاران^۲ (۲۰۱۷) در پژوهشی با بررسی میان مدیریت سود و قابل فهم و خوانا بودن گزارش سالانه در میان شرکت‌های پذیرفته شده در بازار ایالات متحده با روش رگرسیون پنل دیتا نشان دادند که شرکت‌ها با استفاده از مدیریت سود خود تلاش می‌کنند اطلاعات سود را دستکاری نمایند و برای این منظور داده‌های گذشته را اصلاح شده است. دستکاری اطلاعات سود منجر به کاهش کیفیت اطلاعات صورت‌های مالی سالانه می‌شود. کازان^۳ (۲۰۱۶) نشان دادند که ارقام تعهدی سبب بهبود سودمندی سود حسابداری در ارزشیابی سهام و انعقاد قرارداد با اعتباردهندگان و مدیران، از طریق بهبود تغییرات موقت در جریان‌های نقدی عملیاتی و جریان‌های نقدی عملیاتی و جریان‌های نقد آزاد می‌شود.

³ Kazan⁴ Eviews¹ Khung et al² Lu et al

هیات مدیره غیر موظف بر کل هیات مدیره است. در این پژوهش اثر متعامل استقلال هیات مدیره و افشا را مورد بررسی قرار گرفته است. زیرا استقلال هیات مدیره بر افشای عملکرد حقیقی توسط مدیران تاثیرگذار است. متغیرهای کنترلی مدل $LEV =$ اهرم که از حاصل تقسیم کل بدهی به کل دارایی است، $FS =$ اندازه شرکت که از طریق لگاریتم طبیعی ارزش بازار سهام است، $CE =$ مخارج سرمایه ای شرکت، $FA =$ سن شرکت

یافته های پژوهش

آزمون مانایی متغیرها برای این منظور ما از هر چهار آزمون ریشه واحد استفاده کرده- ایم. در همه این آزمون ها، فرضیه صفر نشان دهنده وجود یک ریشه واحد می باشد. جدول (۱) نتایج آزمون ریشه واحد برای متغیرهای مورد استفاده در پژوهش ارائه شده است. تمامی متغیرها در سطح مانا می باشند.

ابتدا سود را از اقلام تعهدی اختیاری کم نموده سپس حاصل را تقسیم بر حقوق صاحبان سهام شرکت می کنیم. نحوه محاسبه اقلام تعهدی به روش جونز تعدیل شده^۱ به صورت زیر است:

$$\text{Discretionary Accrual} = \text{Total Accrual} - (1 + \Delta \text{Sale} - \Delta \text{Receivable} + \text{PPE})$$

$$\text{Discretionary Accrual} = \text{اقلام تعهدی اختیاری،}$$

$$\Delta \text{Sale} = \text{تغییرات در فروش شرکت،}$$

$$\Delta \text{Receivable} = \text{تغییرات در مطالبات شرکت،}$$

$$\text{PPE} = \text{مجموع موجودی ها، تجهیزات}$$

متغیرهای مستقل مدل، $DI =$ مقیاس افشا که با استفاده از رتبه بندی کیفیت افشا توسط سازمان بورس اوراق بهادار تهران مورد اندازه گیری قرار می گیرد. سازمان بورس اوراق بهادار تهران هر ساله شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران را رتبه بندی می کند که این مقیاس برای افشای مناسب و با کیفیت و افشای نامناسب و بی کیفیت معیار مطلوبی است. $IB =$ نسبت هیات مدیره غیر موظف که از حاصل تقسیم تعداد

جدول ۱. نتایج آزمون ریشه واحد متغیرهای پژوهش

متغیر	نام آزمون	آماره آزمون	P-Value	نتیجه آزمون
ROA	Levin, Lin, Chu	-۲۸.۵۰	۰,۰۰	مانا
	Im, Pesaran, Shin	-۴.۸۹۰	۰,۰۰	مانا
	ADF - Fisher Chi-square	۳۴۸.۶	۰,۰۰	مانا
	PP - Fisher Chi-square	۳۸۳.۶	۰,۰۰	مانا
ROE	Levin, Lin, Chu	-۲۴.۷۵	۰,۰۰	مانا
	Im, Pesaran, Shin	-۵.۶۳۸	۰,۰۰	مانا
	ADF - Fisher Chi-square	۳۵۶.۴	۰,۰۰	مانا
	PP - Fisher Chi-square	۴۰۰.۳	۰,۰۰	مانا
LEV	Levin, Lin, Chu	-۱۸.۸۲	۰,۰۰	مانا
	Im, Pesaran, Shin	-۳.۹۵۴	-	-
	ADF - Fisher Chi-square	۳۱۲.۵	۰,۰۰	مانا
FS	PP - Fisher Chi-square	۳۵۸.۷	۰,۰۰	مانا
	Levin, Lin, Chu	-۱۸.۰	۰,۰۰	مانا
	Im, Pesaran, Shin	-۲.۶۹۳	۰,۰۰	مانا

¹ Modified Jones

مانا	۰,۰۰	۲۶۷.۱	ADF - Fisher Chi-square	
مانا	۰,۰۰	۳۳۳.۲	PP - Fisher Chi-square	
مانا	۰,۰۰	-۵۴,۵۷	Levin, Lin, Chu	
مانا	۰,۰۰	-۱۱.۳	Im, Pesaran ,Shin	CE
مانا	۰,۰۰	۴۷۶.۸	ADF - Fisher Chi-square	
مانا	۰,۰۰	۵۷۲.۹	PP - Fisher Chi-square	
مانا	۰,۰۰	-۱۰۴.۶	Levin, Lin, Chu	
مانا	۰,۰۰	-۹۱۳.۰	Im, Pesaran ,Shin	FA
مانا	۰,۰۴	۲۵۶۲.۱۴	ADF - Fisher Chi-square	
مانا	۰,۰۰	۲۵۶۰.۴۷	PP - Fisher Chi-square	

برابر با واریانس پسماند است) تغییر می‌کند. در این پژوهش برای اطمینان از نتایج به دست آمده، برای بررسی همسانی واریانس از روش بارتلت (۱۹۸۳) استفاده می‌شود. در این روش، فرض صفر مبنی بر همسانی واریانس‌ها و فرض مخالف آن ناهمسانی واریانس‌ها را نشان می‌دهد. جدول (۲) نتایج حاصل از آزمون ناهمسانی مدل پژوهش را نشان می‌دهد.

پژوهش حاضر به علت مانا بودن متغیرها در سطح بدون تفاضل گیری نیازی به آزمون هم انباشتگی نداشت آزمون ناهمسانی واریانس جملات خطا یکی از پیش فرض‌های مدل رگرسیون، ثابت بودن واریانس خطاها است. به طوری که با وجود ناهمسانی واریانس در مدل، افزایش یا کاهش در متغیر مستقل، واریانس متغیر وابسته (که

جدول ۲. نتایج آزمون ناهمسانی واریانس

احتمال	مقدار	روش
۰	۳۰۱.۷۷۶۵	BARTLETT

فرضیه ۱) بین کیفیت افشا و عملکرد شرکت رابطه معنی داری وجود دارد نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌ها، با استفاده از روش حداقل مربعات تعمیم یافته برآوردی (EGLS) در جدول ارائه شده است:

احتمال‌های محاسبه شده برابر با صفر می‌باشد. در نتیجه فرض صفر رد شده و جملات اخلال در این مدل دارای ناهمسانی واریانس هستند. به منظور رفع این ناهمسانی از تخمین زن های حداقل مربعات تعمیم یافته (EGLS) استفاده شده است.

جدول ۳. نتایج تخمین مدل

متغیر	ضریب	آماره t	Prob
C	-۰.۴۴	-۰.۷۹	۰.۴۲۷۷
DI	-۰.۶۴	-۲.۹۸	۰.۰۰۳۰
IB	-۰.۲۵	-۰.۹۷	۰.۳۲۸۰
DI*IB	۰.۹۵	۳.۱۷	۰.۰۰۱۶

$$TFP = \beta_0 + \beta_1 DI_{it} + \beta_2 IB_{it} + \beta_3 IB_{it} * DI_{it} + \beta_4 LEV_{it} + \beta_5 FS_{it} + \beta_6 CE_{it} + \beta_7 FA_{it} + \epsilon_{it}$$

۰.۰۰۰۶	-۳.۴۲	-۰.۷۱	LEV
۰.۰۰۰۰	۴.۱۰	۰.۳۸	FS
۰.۰۰۰۰	۵.۳۶	۱.۰۳	CE
۰.۱۹۴۶	-۱.۲۹	-۰.۲۹	FA
ضریب تعیین = ۰,۲۲			آماره آزمون = ۱۸,۰۳
ضریب تعیین تعدیل شده = ۰,۲۱			احتمال آزمون = ۰,۰۰
آماره دوربین واتسون = ۱,۹۸			

همان طور که از خروجی تخمین مشاهده می‌شود، متغیر کنترلی FA رابطه معناداری با متغیر وابسته ندارد، لذا در ابتدا با استفاده از آزمون متغیر اضافی، به بررسی قابلیت حذف این متغیرها می‌پردازیم. نتایج این آزمون در جدول (۴) ارائه شده است.

جدول ۴: آزمون متغیرهای اضافی

نتیجه	Prob	F-statistic	متغیر
حذف متغیر	۰,۱۹	۱,۶۶	FA

با توجه به این که احتمال محاسبه شده بیشتر از ۰,۰۵ است، لذا این متغیرها را از مدل حذف کرده و نتایج زیر حاصل شده است.

جدول ۵: نتایج تخمین مدل

TFP= $\beta_0 + \beta_1 DI_{it} + \beta_2 IB_{it} + \beta_3 IB_{it} * DI_{it} + \beta_4 LEV_{it} + \beta_5 FS_{it} + \beta_6 CE_{it} + \epsilon_{it}$			
متغیر	ضریب	آماره t	Prob
C	-۰.۹۲۷	-۲.۱۵	۰.۰۳۱۴
DI	-۰.۶۲۴	-۲.۹۰	۰.۰۰۳۸
IB	-۰.۲۳۴	-۰.۹۱	۰.۳۶۳۰
DI*IB	۰.۹۳۸	۳.۱۰	۰.۰۰۲۰
LEV	-۰.۷۱۹	-۳.۴۵	۰.۰۰۰۶
FS.	۰.۳۸۹	۴.۱۷	۰.۰۰۰۰
CE	۱.۰۳۴۴	۵.۳۳	۰.۰۰۰۰
ضریب تعیین = ۰,۱۴			آماره آزمون = ۵,۹۰
ضریب تعیین تعدیل شده = ۰,۱۲			احتمال آزمون = ۰,۰۰
آماره دوربین واتسون = ۲,۰۱			

وجه نقد نگهداری شده در شرکت دارند. ضمن اینکه، مقدار آماره دوربین واتسون ۱,۹۸ می‌باشد که فاصله فاحشی با عدد ۲ ندارد و با توجه به روش ترکیبی و کوتاه بودن سال‌های مورد مطالعه (۵ سال) می‌توان عدم خود همبستگی و سلامت مدل را ادعا کرد.

فرضیه ۲) نسبت هیات مدیره غیر موظف نقش تعدیلی در رابطه بین کیفیت افشا و عملکرد شرکت دارد

نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌ها، با استفاده از روش حداقل مربعات تعمیم یافته برآوردی (EGLS) در جدول (۶) ارائه شده است:

نتایج نشان می‌دهد که متغیر DI رابطه منفی و معناداری با بازده دارایی و متغیر IB رابطه معنی داری با بازده دارایی ندارد. در حالی که اثر متعامل بین DI و IB رابطه مثبت و معنی داری با بازده دارایی در شرکت دارند. به عبارت دیگر هرچقدر میزان کیفیت افشا در شرکت‌ها افزایش یابد موجب کاهش بازده دارایی می‌شود. هم‌چنین وجود هیات مدیره غیر موظف می‌تواند به‌عنوان یک متغیر تعدیل‌گر در ارتباط بین کیفیت افشا و بازده دارایی موثر باشد و هر چقدر درصد مدیران غیر موظف بیشتر باشد موجب افزایش رابطه بین کیفیت افشا و بازده دارایی خواهد شد. از بین متغیرهای کنترلی نیز متغیرهای FS و CE رابطه مثبت و معنادار و LEV نیز رابطه منفی و معناداری با

جدول ۶ نتایج تخمین مدل

متغیر	ضریب	آماره t	Prob
C	-۱.۲۴	-۲.۱۰	۰.۰۳۶۱
DI	-۰.۴۰	-۱.۹۱	۰.۰۵۵۹
IB	-۰.۲۹	-۱.۰۲	۰.۳۰۵۵
DI*IB	۰.۶۲	۲.۰۵	۰.۰۴۰۵
LEV	۱.۰۳	۳.۸۲	۰.۰۰۰۱
FS	۰.۲۹	۲.۸۶	۰.۰۰۴۳
CE	۰.۸۵	۴.۷۰	۰.۰۰۰۰
FA	-۰.۱۶	-۰.۷۳	۰.۴۶۱۸
آماره آزمون = ۱۳,۴۰		ضریب تعیین = ۰,۱۷	
احتمال آزمون = ۰,۰۰		ضریب تعیین تعدیل شده = ۰,۱۶	
آماره دوربین واتسون = ۱,۹۸			

حذف این متغیرها پرداخته‌ایم. نتایج این آزمون در جدول (۷) ارائه شده است.

همان طور که از خروجی تخمین مشاهده می‌شود، متغیرهای کنترلی FA رابطه معناداری با بازده صاحبان سهام ندارند؛ لذا در ابتدا با استفاده از آزمون متغیر اضافی، به بررسی قابلیت

جدول ۷. آزمون متغیرهای اضافی

متغیر	F-statistic	Prob	نتیجه
ROA	۱,۵۴	۰,۲۱	حذف متغیر

با توجه به این که احتمال محاسبه شده بیشتر از ۰,۰۵ است، لذا این متغیرها را از مدل حذف کرده و نتایج زیر حاصل شده است:

جدول ۸. نتایج تخمین مدل

TFP= $\beta_0 + \beta_1 DI_{it} + \beta_2 IB_{it} + \beta_3 IB_{it} * DI_{it} + \beta_4 LEV_{it} + \beta_5 FS_{it} + \beta_6 CE_{it} + \epsilon_{it}$			
متغیر	ضریب	آماره t	Prob
C	-۱.۵۲	-۳.۴۸	۰.۰۰۰۵
DI	-۰.۳۹	-۱.۸۶	۰.۰۶۲۲
IB	-۰.۲۷	-۰.۹۸	۰.۳۲۵۵
DI*IB	۰.۶۰	۲.۰۰	۰.۰۴۵۲
LEV	۱.۰۲	۳.۸۰۲	۰.۰۰۰۲
FS	۰.۲۹	۲.۹۱۶	۰.۰۰۳۷
CE	۰.۸۵	۴.۶۹	۰.۰۰۰۰
آماره آزمون = ۱۴,۶۸	ضریب تعیین = ۰,۱۷		
احتمال آزمون = ۰,۰۰	ضریب تعیین تعدیل شده = ۰,۱۶		
آماره دوربین واتسون = ۱,۹۸			

نتایج نشان می‌دهد که متغیر DI رابطه معناداری با بازده صاحبان سهام در شرکت ندارند. به عبارت دیگر افزایش یا کاهش کیفیت افشا در شرکت‌ها بروی بازده حقوق صاحبان سهام تاثیری ندارد. بررسی متغیرهای تعاملی مقیاس افشا با هیات مدیره غیر موظف نیز نشان می‌دهد که رابطه مثبت و معناداری با بازده حقوق صاحبان سهام دارند. این رابطه مثبت بیانگر اثر تعدیلی هیات مدیره غیر موظف بر رابطه بین کیفیت افشا و بازده صاحبان سهام در شرکت می‌باشد. متغیرهای کنترلی نیز رابطه مثبت و معنادار با بازده صاحبان سهام در شرکت دارند.

نتیجه گیری

نتایج تخمین مدل‌های پژوهش نشان می‌دهد که متغیر کیفیت افشا رابطه منفی و معناداری با متغیر بازده دارائی دارد، اما رابطه معنی داری با بازده حقوق صاحبان سهام ندارد. انتظار داشته‌ایم که کیفیت افشا با هر دو شاخص عملکرد شرکت رابطه معنی داری داشته باشد، این بدین معنی است که شرکت‌هایی که

بازده دارائی را به عنوان شاخص ارزیابی عملکرد تعیین می‌شوند با افزایش کیفیت افشا عملکرد شرکت کاهش می‌یابد در حالی که شرکت‌هایی که بازده حقوق صاحبان سهام را به عنوان شاخص ارزیابی عملکرد تعیین می‌شوند، افزایش و کاهش کیفیت افشا تاثیری بر عملکرد شرکت ندارد. بنابراین فرضیه اول پژوهش پذیرفته نمی‌شود. بررسی متغیرهای تعاملی کیفیت افشا با هیات مدیره غیر موظف نیز نشان می‌دهد که متغیر تعاملی هیات مدیره غیر موظف رابطه مثبت و معناداری با هر دو شاخص ارزیابی عملکرد (بازده دارائی و بازده حقوق صاحبان سهام) دارند. این رابطه مثبت بیانگر اثر تعدیلی هیات مدیره غیر موظف بر رابطه بین کیفیت افشا و عملکرد در شرکت می‌باشد. در نتیجه می‌توان فرضیه دوم این پژوهش را مورد تأیید قرار داد. با توجه به نتایج بدست آمده از تخمین مدل در فرضیه اول و عدم معنی داری کیفیت افشا و شاخص بازده حقوق صاحبان سهام و با توجه به معنی دار بودن رابطه بین کیفیت افشا و شاخص بازده دارائی برای عملکرد شرکت پیشنهاد می‌شود که مدیران و سرمایه‌گذاران و سایر استفاده‌کنندگان از این پژوهش که برای ارزیابی عملکرد در زمینه

- corporate governance. *Journal of Finance*: 67 (1), 195-234.
- Kazan, E. (2016). The impact of CEO compensation on firm performance in Scandinavia. University of twente. the faculty of behavioural. Management and Social sciences, 10(9), 1-10.
- Keigbadi, Amirreza, Sediq Behzadi, Shadan, Tahmasabi Khorne, Saeed, Saif, Samira (2017), the effect of information disclosure quality and information asymmetry on the volatility of stock returns using the system of simultaneous equations, financial accounting and auditing researches, Year 10, No. 40, Volume 3, pp. 69-88
- Khan, M., Watts, R. L. (2009). Estimation and empirical properties of a firm-year measure of accounting conservatism. *Journal of Accounting and Economics*, 48(2-3), 132-150.
- Khosh Taynet Niknit, Mohsen, Qara Daghi, Maryam, Rasouli, Samieh (2018), the effect of profit management on the level of disclosure and actual financial performance of companies listed on the Tehran Stock Exchange, *Experimental Accounting Research*, Volume 9, Number 2, p.48 -21.
- Khuong, N.V.; Abdul Rahman, A.A.; Thuan, P.Q.; Liem, N.T.; Anh, L.H.T.; Thuy, C.T.M.; Ly, H.T.N. Earnings Management, Board Composition and Earnings Persistence in Emerging Market. *Sustainability* 2022, 14, 1061. <https://doi.org/10.3390/su14031061>
- Luo, J-h., Li, X. and Chen, H, (2018), "Annual Report Readability and Corporate Agency Costs", China
- کیفیت افشا بهتر است از شاخص بازده دارایی استفاده نمایند . همچنین با توجه به این که رابطه معنی داری بین کیفیت افشا و شاخص بازده دارایی ضریب منفی می باشد بنابراین مقیاس های استفاده شده برای کیفیت افشا در بورس اوراق بهادار تهران رابطه عکس با بازده دارایی خواهد داشت به عبارتی هرچه قدر مقیاس کیفیت افشا بیان کننده افشای با کیفیت باشد میزان بازده دارایی کمتر خواهد بود و به طبع آن عملکرد شرکت کاهش می یابد. با توجه به تایید فرضیه دوم مبنی بر اثر تعدیلی هیات مدیره غیر موظف بر ارتباط بین کیفیت افشا و عملکرد شرکت می توان پیشنهاد داد که فعالان بازار سرمایه و مدیران و اعتباردهندگان و سایر ذینفعان به نسبت اعضای هیات مدیره غیر موظف جهت تصمیمات اقتصادی خود در شرکت ها توجه نمایند زیرا وجود هیات مدیره موظف می تواند موجب کیفیت افشا و عملکرد بهتر در شرکت شود.
- ملاحظات اخلاقی:** موارد مربوط به اخلاق در پژوهش و نیز امانت داری در استناد به متون و ارجاعات مقاله تماماً رعایت گردید.
- تعارض منافع:** تدوین این مقاله، فاقد هرگونه تعارض منافی بوده است.
- سهم نویسندگان:** نگارش مقاله تماماً توسط نویسندگان بصورت مشترک و برابر انجام گرفته است.
- تشکر و قدردانی:** از تمام کسانی که ما را در تهیه این مقاله یاری رسانده اند، سپاسگزاریم.
- تأمین اعتبار پژوهش:** این پژوهش بدون تأمین اعتبار مالی سامان یافته است.
- منابع و مأخذ**
- Armitage, S, and Marston, C. (2008). Corporate disclosure, cost of capital and reputation: Evidence from finance directors, *The British Accounting Review*, 40 (4): 314-336.
- Hermalin, B. E. , & Weisbach, M. S. (2012). Information disclosure and

Journal of Accounting Research,
<https://doi.org/10.1016/j.cjar.2018.04.001>.

Peng , Mike w. ananc.Multleu, stevesauennwald,(2015), “Board Interlocks and Corporate Performance Among Firms Listed Aboard”, Journal of management history, Vol.21, No. 2
Riahinejad, Mohaddeh, Twanger, Afsaneh (1400), the effect of organizational culture on the relationship between profit management and the readability of financial reports, Financial Accounting and Audit Research Quarterly, Summer (2), Volume 13, Number 52, pp. 87-114.